

## Lonen en prijzen

**Auteur(s):**  
CBS

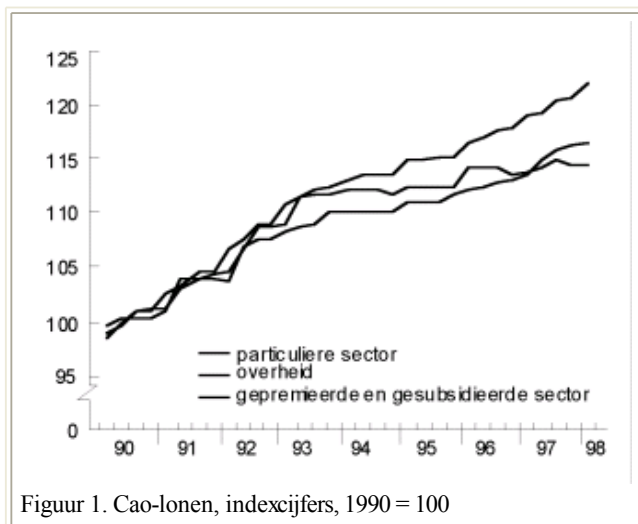
**Verschenen in:**  
ESB, 83e jaargang, nr. 4155, pagina 468, 5 juni 1998

**Rubriek:**  
Statistiek

**Trefwoord(en):**  
goederenmarkten

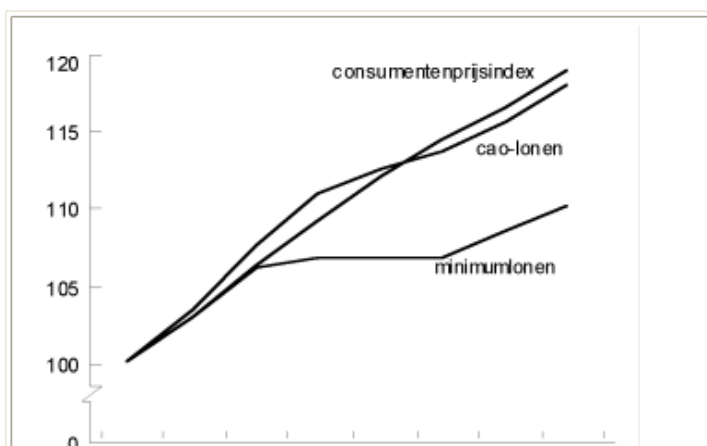
**De gunstige ontwikkeling van de Nederlandse economie in de afgelopen jaren heeft geleid tot, zij het in beperkte mate, hogere besteedbare inkomens. Naast de banengroei speelt hier de ontwikkeling van lonen en uitkeringen een belangrijke rol.**

Vanaf 1990 zijn de cao-lonen in de particuliere bedrijven het sterkst gestegen. In de jaren 1992-1996 lag de ontwikkeling van de cao-lonen in de gepremieerde en gesubsidieerde sector boven die van de overheid. Vanaf 1996 blijft de loonontwikkeling van de gepremieerde en gesubsidieerde sector ver achter. Als bekend zijn onlangs relatief forse loonstijgingen in de zorgsector overeengekomen; deze stijgingen komen nog niet in de nu gepubliceerde cijfers tot uiting ([figuur 1](#)).



Figuur 1. Cao-lonen, indexcijfers, 1990 = 100

De ontwikkeling van de uitkeringen, met name de minimumuitkeringen, verloopt lang niet altijd parallel aan de ontwikkeling van de cao-lonen. De hoogte van de minimumuitkeringen wordt in principe afgeleid van het minimumloon (de koppeling). De aanpassing heeft echter alleen plaats, als de verhouding tussen het aantal actieven en niet-actieven onder een zekere grens ligt. Zowel in de jaren tachtig als daarna is deze aanpassing vaak achterwege gebleven. Begin 1996 werden, na een onderbreking van drie jaar, de halfjaarlijkse aanpassingen weer hervat. Daardoor lopen de minimumuitkeringen sindsdien weer in de pas met de cao-lonen. Op langere termijn bezien is de ontwikkeling van het sociaal minimum duidelijk achtergebleven bij de lonen. De inflatie, afgemeten aan de ontwikkeling van de consumentenprijsindex, ligt de laatste jaren gemiddeld net iets boven de 2%. Vanaf 1995 ligt de inflatie boven de stijging van de cao-lonen en inmiddels zo'n tien procentpunt boven de toename van het minimumloon ([figuur 2](#)).



Figuur 2. Cao-lonen, minimumlonen en inflatie, indexcijfers, 1990 = 100

---